

Forfatter: Heiberg, Johan Ludvig

Titel: Dramatik i udvalg

Citation: Heiberg, Johan Ludvig: "Dramatik i udvalg", i Heiberg, Johan Ludvig: *Dramatik i udvalg*, udg. af Jens Kr. Andersen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 2000, s. 523. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibergjl04val-shoot-idm140721243504272/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Dramatik i udvalg

Efterskrift

Johan Ludvig Heiberg (1791-1860) figurerer med sin satiriske dramatik som Holbergs arvtager i dansk litteratur. Skønt mange enkeltheder i teksterne i dag kun kan forstås til fulde ved hjælp af en forklarende kommentar, har de fleste af hans stykker dog bevaret en charme og et vid, der gør dem tiltrækkende og underholdende også for en nutidig læser. Heibergs mesterskab beror ikke mindst på en særegen blanding af løssluppen fantasi og streng klarhed i idé og komposition; som dramatikeren viser hans sammensatte talent sig i den påfaldende variation af de *gener*, han arbejder i.

Med det foreliggende udvalg af Heibergs dramatik har det netop været hensigten at lade denne genremæssige bredde og variationsrigdom komme til syne. Tilsvarende er den følgende redegørelse (efterskriftens afsnit 2-6 incl.) ordnet efter udvalgets tekster *betrachtet i lyset af den dramatiske genre, de hver især repræsenterer*. Forinden (i afsnit 1) skal Heibergs liv, karriere og produktion imidlertid søges overskuet i *kronologisk* orden.

1. Forfatter og forfatterskab

Den traditionelle biografiske tre-delning i den biograferedes barn- og ungdom, manddom og alderdom passer som fod i hose på tilfældet Heiberg. Den udgør da også inddelingsgrundlaget i Morten Borups *Johan Ludvig Heiberg I-III* (1947-49), der med sit væld af veldokumenterede oplysninger har udgjort et solidt og forpligtende grundlag for senere beskæftigelse med forfatterskabet, indbefattet den, der er nedlagt i denne udgave. Vi følger også nedenfor den praktiske opdeling i tre livs- og produktionsfaser.

Barn- og ungdomstid (1791-1825): Johan Ludvig Heiberg var skilsmissebarn. Hans fader, P. A. Heiberg (1758-1841), havde